

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ÇORUM İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ**

2002/2, Cilt: I, Sayı: 2

**GAZI UNIVERSITY
REVIEW OF THE DIVINITY FACULTY
OF ÇORUM**

2002/2, Vol: I, Issue: 2

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ÇORUM İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
2002/2

Sahibi

Gazi Üniversitesi
Çorum İlahiyat Fakültesi Adına
Prof. Dr. Nadim MACİT

Yazı İşleri Sorumlusu

Doç. Dr. Muhit MERT

Yayın Komisyonu

Doç. Dr. Salim ÖĞÜT/Doç. Dr. Mevlüt UYANIK
Yrd. Doç. Dr. H. Ahmet SEZİKLİ/Yrd. Doç. Dr. İsmet ALTIKARDEŞ
Yrd. Doç. Dr. Fazlı ARABACI/Yrd. Doç. Dr. Mesut OKUMUŞ
Yrd. Doç. Dr. Kenan HAS

Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU/Prof. Dr. Celal KIRCA
Prof. Dr. Cemal SOFUOĞLU/ Prof. Dr. Halis ALBAYRAK
Prof. Dr. Şerafettin GÖLCÜK/Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

Teknik Hazırlık

Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK

Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi hakemli bir dergidir.
Yılda iki sayı olarak yayımlanır. Dergide yayınlanan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Basıldığı Yer ve Tarih: Çorum, 2002

Adres: Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi, Çorum
Tel: 0364 234 63 58/Faks: 0364 234 63 57

www.corilaf.gazi.edu.tr

Fiyatı: 7.500.000 TL.

DERGİNİN HAKEMLERİ

Prof. Dr. Ahmet AKBULUT	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU	Marmara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Avni İlhan	Dokuz Eylül Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Celal KIRCA	Erciyes Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Ethem CEBECİOĞLU	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Halis ALBAYRAK	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Hayrani ALTINTAŞ	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL	Uludağ Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. İrfan AYCAN	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. İsmail Lütfi ÇAKAN	Marmara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. M. Hayri KIRBAŞOĞLU	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. M. Saim YEPREM	Marmara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Murtaza KORLAELÇİ	Ankara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa KARA	Uludağ Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZ	Marmara Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Nadim MACİT	Gazi Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Şerafettin GÖLCÜK	Selçuk Üniv. İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Yunus APAYDIN	Erciyes Üniv. İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Cafer Sadık YARAN	Ondokuz Mayıs Üniv. İlahiyat Fak.
Doç. Dr. Mevlüt UYANIK	Gazi Üniv. İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Salim ÖĞÜT	Gazi Üniv. İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Mustafa ERTÜRK	Gazi Üniv. İlahiyat Fakültesi

İÇİNDEKİLER

Prof. Dr. Nadim MACİT

The Methodology of Muslim Theologians in Understanding The Qur'an and The Difficulties Involved 1-19

Doç. Dr. Salim ÖĞÜT

Şatibi'ye Göre Mesalih-i Mürsele ile Bid'at Arasındaki Farklar 21-46

Doç. Dr. Mevlüt UYANIK

Osmanlı Düşünce Tarihinde Parlamenter Sistem Arayışları: İslamiyet'in Belirleyiciliği Üzerine Değerlendirmeler 47-60

Doç. Dr. Muhit MERT

Kelamcıların Tanım Kuramları 61-70

Doç. Dr. Mustafa ERTÜRK

Şiddet İçerikli Bazı Rivâyetlerin Tahlîli ve Tenkîdi 71-99

Yrd. Doç. Dr. Mahmut KAVAKLIOĞLU

Nebevî Sünnet'te Bilginin (İlim), Fikir - Söz ve Eylemden Önceliği Üzerine 101-125

Yrd. Doç. Dr. Osman AYDINLI

İlk Mu'tezile'nin Özgür İrade Söylemi: Amr b. Ubeyd ve Kader Anlayışı 127-146

Yrd. Doç. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ

Vâsit Kentinin Kuruluşu ve İlk Sakinleri Üzerine 147-172

Yrd. Doç. Dr. Kadir GÜRLER

Re'y Kavramının Etimolojik Düzeni ve Kavramsal Gelişimi 173-194

Yrd. Doç. Dr. Şaban HAKLI

Kötülük Problemi, Yaklaşımlar ve Eleştiriler 195-211

Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK

Anadolu Müceddidîlerine İlişkin Bazı Tarihî Bilgilerin Kullanılışı Üzerine Bir Değerlendirme 213-227

Dr. Ferit USLU

Hegel'in Mantık Öğretisi - Hegel Mantiğının Metafiziksel Temelleri Üzerine Bir İnceleme 229-252

Ar. Gör. Süleyman Gezer

Kur'an'daki Belirsiz Anlatımlar/Mübhemât Sözlü Dil Bağlamında Bir Yaklaşım 253-264

Dr. Yüksel MACİT

Yiyecek-İçeceklerde Haram-Helalliğin Kriteri ve Bu Konuda
Arap Kültürünün Etkisi 265-271

Seyyid Süleyman en-Nedvi

Çev.: Yrd. Doç. Dr. Mahmut Kavaklıoğlu

Sünnet'i Anlamaya Çalışmak ve Sünnet'e Olan İhtiyaç:
Tahkkîku Ma'ne's-Sünne ve beyânu'l-Hâceti İleyha 273-293

Dr. Muhammed Fuad Sezgin

Çev.: Yrd. Doç. Dr. Dursun Hazer

İslâm Medeniyetinin Donuklaşmasının Sebepleri Meselesi 295-303

John Hick

Çev.: Dr. Ferit Uslu

Kanıtı Dayanmayan Rasyonel Teist İnanç 305-324

Wilferd Madelung

Çev.: Dr. Mehmet Ümit

Kasım b. İbrahim ve Hıristiyan Teolojisi 325-334

İsmail K. Poonawala

Ar. Gör. Süleyman Gezer

Muhammed İzzet Derveze'nin Çağdaş Tefsir Yöntemi: Kur'an
Hermenötğine Bir Katkı 335-352